

FOLKETINGET
RIGSREVISIONEN

August 2022

Rigsrevisionens notat om
beretning om

Energinets outsourcing af driften af forsynings- kritisk it-infrastruktur

Vedrører:**Statsrevisorernes beretning nr. 14/2021 om Energinets outsourcing af driften af forsyningskritisk it-infrastruktur**

28. juni 2022

RN 705/22

Klima-, energi- og forsyningsministerens redegørelse af 2. juni 2022

1. Rigsrevisionen vurderer i dette notat de initiativer, som klima-, energi- og forsyningsministeren har iværksat og vil iværksætte som følge af Statsrevisorernes bemærkninger og beretningens konklusioner.

Konklusion

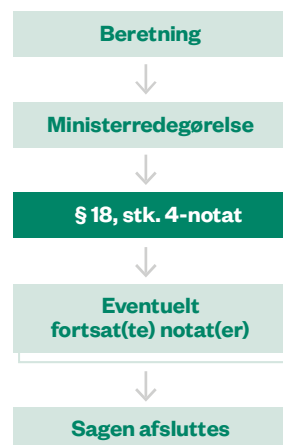
Klima-, energi- og forsyningsministeren oplyser, at Energinet har ansvaret for samfundsvigtig infrastruktur, og understreger, at kritikken af Energinet og Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet skal tages meget seriøst. Derfor har ministeren igangsat en række initiativer, der iværksættes hurtigst muligt.

Rigsrevisionen vil fortsat følge udviklingen og orientere Statsrevisorerne om:

- Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets arbejde med at præcisere rammerne for Energinets oplysningspligt og følge, at Energinet flytter it-området til Energinet SOV, som det er blevet pålagt af ministeriet
- resultatet af ekspertgruppens arbejde, der skal følge op på kritikken af Energinets it-sikkerhed, herunder dokumentation for, at sikkerhedsproblemerne er løst, og Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets opfølgning herpå
- Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets arbejde med at sikre en klar opdeling af tilsynsopgaver.

I. Baggrund

2. Rigsrevisionen afgav i april 2022 en beretning om Energinets outsourcing af driften af forsyningskritisk it-infrastruktur. Beretningen handlede om, hvorvidt Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet og Energinet har håndteret outsourcingen af driften af den forsyningskritiske it-infrastruktur ansvarligt.

Sagsforløb for en større undersøgelse

Du kan læse mere om forløbet og de enkelte step på www.rigsrevisionen.dk

3. Da Statsrevisorerne behandlede beretningen, fandt de det kritisabelt, at Energinet ikke i tide orienterede Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet om outsourcingen, selv om Energinet ifølge loven er forpligtet til at orientere om væsentlige forhold i Energinets virksomhed.

Statsrevisorerne fandt, at Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets og Energinets håndtering af outsourcingen af den forsyningskritiske it-infrastruktur samlet set ikke har været ansvarlig. Ministeriet har hverken sikret grundlaget for eller gennemført et tilstrækkeligt tilsyn med Energinets forsyningskritiske it-forhold.

Statsrevisorerne kritiserede, at Energinets manglende håndtering af sikkerhedsrisici før og under outsourcingforløbet har ført til en unødigt risiko for kompromittering af forsynings sikkerheden, da man i 2020 outsourcede driften af den forsyningskritiske it-infrastruktur. Energinet har således ikke risikovurderet outsourcingen i forhold til, om den sikrede tilstrækkelig offentlig kontrol.

Statsrevisorerne fandt, at klima-, energi- og forsyningsministeren burde komme med sin redegørelse hurtigt og helst inden 1 måned, da Rigsrevisionen både i 2020 og senest i november 2021 har konstateret alvorlige it-sikkerhedsbrister, som Energinet ikke havde rettet op på.

4. Hele sagen og dens dokumenter kan følges på www.rigsrevisionen.dk og på www.ft.dk/Statsrevisorerne.

II. Gennemgang af ministerens redegørelse

5. Klima-, energi- og forsyningsministeren understreger, at kritikken af Energinet og Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet skal tages meget seriøst. Derfor har ministeren igangsat en række initiativer.

Energinets orienteringspligt og rammerne herfor

6. Statsrevisorerne bemærkede, at Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet ikke har haft mulighed for at vurdere Energinets outsourcingprojekt, inden udbudsprocessen blev igangsat, da Energinet ikke orienterede rettidigt.

Statsrevisorerne bemærkede også, at Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet ikke i ejerskabsdokumenter, koncerninstruks e.l. har gjort det tydeligt, hvornår og om hvilke større ændringer af forhold vedrørende forsynings sikkerhed Energinet skal orientere ministeriet.

7. Klima-, energi- og forsyningsministeren oplyser, at ministeren er enig i, at Energinet burde have orienteret ministeriet tidligere.

Ministeren oplyser videre, at ministeriet vil præcisere ejerskabsdokumenterne for at sikre, at Energinets oplysningspligt entydigt afspejler lovgivningen. Ejerskabsdokumenterne vil præcisere Energinets orienteringspligt både ved løbende skriftlige orienteringer og på tilsynsmøder.

Ministeren oplyser, at Energinet er blevet pålagt at rapportere løbende om it-outsourcingen i en periode, og at ministeren forventer fuld fokus på it-sikkerhed fra Energinets bestyrelse og direktion.

8. Det fremgik af beretningen, at Forretningsservice A/S i januar 2019 traf beslutning om at outsource driften af den forsyningskritiske it-infrastruktur.

Klima-, energi- og forsyningsministeren oplyser, at Energinet er blevet pålagt at flytte it-området til moderselskabet Energinet SOV.

9. Rigsrevisionen vil fortsat følge Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets arbejde med at præcisere rammerne for Energinets orienteringspligt og følge, at Energinet flytter it-området til Energinet SOV, som det er blevet pålagt af ministeriet.

Sikring af it-sikkerheden

10. Statsrevisorerne bemærkede, at Energinets egen risikovurdering af it-sikkerheden i forbindelse med outsourcingen har vist, at Energinet i lange perioder ikke har levet op til gældende it-sikkerhedskrav. Hertil kommer, at Rigsrevisionen flere gange har peget på endog alvorlige sikkerhedsproblemer.

Det fremgik også af beretningen, at Energinet ikke havde risikovurderet outsourcingen i forhold til, om den sikrede tilstrækkelig offentlig kontrol med forsyningskritisk it-infrastruktur.

Klima-, energi- og forsyningsministeren noterer sig Statsrevisorernes og Rigsrevisionens kritik.

Ministeren oplyser, at ministeriet har sammensat en ekspertgruppe med deltagelse af Energistyrelsen og Center for Cybersikkerhed. Ekspertgruppen er i gang med at lægge en plan for, hvordan der bedst muligt sikres effektiv fremdrift i opfølgningen på og udbedringen af den kritik, som Rigsrevisionen har rejst, af Energinets it-sikkerhed.

Ministeren noterer sig også, at Energinets bestyrelse er af den holdning, at Energinets *"gennemførte foranstaltninger og fremtidige tiltag – sammen med de tiltag, der er initieret af klima-, energi- og forsyningsministeren – er hensigtsmæssige og tilstrækkelige, og at yderligere betryggelse vil opnås i forbindelse med den fremadrettede håndtering, der valideres af eksterne eksperter"*. Ministeren forventer, at der i 2022 vil være rettet op på de kritiserede forhold eller iværksat de nødvendige tiltag, som skal sikre, at der rettes op herpå hurtigst muligt herefter.

11. Energinets bestyrelse oplyser, at det er rigtigt, at Rigsrevisionen har konstateret konkrete sikkerhedsudfordringer i forbindelse med Rigsrevisionens undersøgelse. Det er Energinets opfattelse, at der i al væsentlighed er rettet op på disse eller gennemført alternative mitigerende tiltag. Bestyrelsen vil følge de igangsatte tiltag og vil ikke acceptere, at der bliver gået på kompromis med sikkerheden.

12. Rigsrevisionen har konkretiseret udfordringerne over for Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet, Energistyrelsen og Center for Cybersikkerhed. Det er på baggrund af sagens alvor vigtigt, at ekspertgruppen hurtigst muligt forholder sig konkret til de konstaterede udfordringer, herunder bestyrelsens opfattelse af, at der i al væsentlighed er rettet op på disse eller gennemført alternative mitigerende tiltag, så sikkerheden ikke kompromitteres.

13. Rigsrevisionen vil fortsat følge resultatet af ekspertgruppens arbejde, der skal følge op på kritikken af Energinets it-sikkerhed, herunder dokumentation for, at sikkerhedsproblemerne er løst, og Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets opfølgning herpå.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets tilsyn

14. Statsrevisorerne bemærkede, at Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet løbende har ført tilsyn med it-sikkerheden i Energinet, men ikke fuldt ud har haft gjort brug af tilgængelig viden fra fx sektortilsynsrapporterne.

Klima-, energi- og forsyningsministeren oplyser, at ministeren er enig i, at der ikke har foreligget klare beskrivelser af delingen mellem det ejermæssige tilsyn og sektortilsynet. Der er derfor igangsat et arbejde, der skal sikre en klar beskrivelse af opdelingen af disse tilsynsopgaver.

15. Rigsrevisionen vil fortsat følge Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets arbejde med at sikre en klar opdeling af tilsynsopgaver.

Birgitte Hansen